

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ**

Природничих наук і туризму
(назва інституту)

Загальної, інженерної геології та гідрогеології
(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор інституту

природничих наук і туризму

 В.Г. Омельченко

«__» _____ 2019 року

РЕГІОНАЛЬНА ГЕОЛОГІЯ
(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА

Перший (Бакалаврський) рівень
(рівень вищої освіти)

Галузь знань	<u>10 – Природничі науки</u> (шифр і назва)
спеціальність	<u>103 – Науки про Землю</u> (шифр і назва)
спеціалізація	_____ (назва)
вид дисципліни	<u>обов'язкова</u> обов'язкова /вибіркова

Робоча програма дисципліни «Регіональна геологія» для студентів, що навчаються за освітньо-професійною програмою на здобуття ступеня **бакалавр** за напрямом «Геологія».

Розробник:

доцент кафедри загальної, інженерної геології
та гідрогеології, к.г.н.

_____ Н.В. Гоптарьова

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри загальної, інженерної геології та гідрогеології.

Протокол від « 29 »_08__ 2019 року №_1_.

Завідувач кафедри загальної, інженерної геології
та гідрогеології

_____ В.Р. Хомин

Узгоджено:

Завідувач випускової кафедри геології та розвідки нафтових і газових родовищ

_____ Т.В. Здерка

Завідувач випускової кафедри нафтогазової геофізики

_____ Д.Д. Федоришин

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Регіональна геологія» згідно з чинним РНП, розподіл по семестрах і видах навчальної роботи для різних форм навчання характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни «Регіональна геологія»

Найменування показників	Всього		Розподіл по семестрах			
	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дис.-танційна) форма навчання (ЗФН)	Семестр 5		Семестр ____	
			Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дис.-танційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дис.-танційна) форма навчання (ЗФН)
Кількість кредитів ECTS	3	3	3	3		
Кількість модулів	1	1	1	1		
Загальний обсяг часу, год	90	90	90	90		
Аудиторні заняття, год, у т.ч.:	36	12	36	12		
лекційні заняття	18	4	18	4		
семінарські заняття	-	-	-	-		
практичні заняття	-	-	-	-		
лабораторні заняття	18	8	18	8		
Самостійна робота, год, у т.ч.	54	78	54	78		
виконання курсової роботи	-	-	-	-		
виконання контрольних (розрахунково-графічних) робіт	-	-	-	-		
опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	9	4	9	4		
опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	18	57	18	57		
підготовка до практичних занять та контрольних заходів	-	-	-	-		
підготовка звітів з лабораторних робіт	18	8	18	8		
підготовка до екзамену	9	9	9	9		
Форма семестрового контролю	Іспит		Іспит			

2 МЕТА ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Курс "Регіональна геологія" є однією із профільюючих дисциплін. Вона складає теоретичну основу геологічних наук про земну кору різних регіонів, в межах яких розташовані геотектонічні одиниці різної будови та історії геологічного розвитку. Серед них давні і молоді платформи, складчасті області різного віку, кристалічні щити, передгірські та міжгірські западини тощо.

Мета вивчення дисципліни - пізнання геологічної будови та історії геологічного розвитку окремих регіонів, їх взаємовідносин в просторі і часі та пізнання на їх основі найбільш загальних закономірностей формування та розташування родовищ корисних копалин в окремих геоструктурних елементах світу.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен демонструвати такі **результати навчання** через знання, уміння та навички:

- розрізняти основні структурні елементи земної кори як у межах платформа, так і геосинклінальних областей;
- реконструювати історію геологічного розвитку формування структур земної кори;
- проводити тектонічний і геодинамічний аналіз геологічної будови територій земної кори;
- виділяти основні етапи і стадії геологічного розвитку платформ і геосинкліналей;
- самостійно приймати рішення з оцінки перспектив окремих регіонів щодо відкриття родовищ корисних копалин.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів **компетентностей, передбачених відповідним стандартом вищої освіти України:**

загальних:

- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- здатність приймати обґрунтовані рішення;
- здатність розробляти та управляти проектами;

фахових:

- здатність застосовувати сучасні математичні методи для математичного моделювання геологічних об'єктів;
- здатність розробляти обчислювальні алгоритми і програмне забезпечення для проектних розрахунків геологічних параметрів;
- здатність проектувати геологорозвідувальні роботи;
- здатність аналізувати, розробляти та реалізувати методи оптимізації геологічних досліджень.

Результати навчання дисципліни деталізують такі **програмні результати навчання, передбачені відповідним стандартом вищої освіти України:**

- демонструвати здатність генерувати нові ідеї, приймати нестандартні рішення у процесі геологічних досліджень;
- демонструвати вміння приймати технічно та економічно обґрунтовані рішення на всіх етапах геологічних досліджень;
- демонструвати навички розроблення та практичної реалізації науково-технічних проектів у нафтогазовій галузі.

3 ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Тематичний план лекційних занять

Тематичний план лекційних занять дисципліни “Регіональна геологія” характеризує таблиця 2.

Таблиця 2 – Тематичний план лекційних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Регіональна геологія	18	4		
ЗМ1	Тектонічне районування світу. Древні платформи	6	2		
Т 1.1	Зміст та предмет вивчення регіональної геології. Предмет курсу і його зв'язок з іншими науками. Значення регіональної геології для вирішення теоретичних та практичних питань геології. Основні етапи історії геологічного вивчення територій	1		1	1
Т 1.2	Тектонічне районування територій, його основні принципи та положення. Основні структурні елементи земної кори. Платформи і геосинкліналі, їх будова та стадії розвитку. Давні і молоді платформи. Складчасті області різного віку (байкаліди, каледоніди, герциніди, мезозоїди, альпіди). Сучасні геосинкліналі	2		1	2.1 2.2
Т 1.3	Геологічна будова, історія геологічного розвитку та корисні копалини областей докембрійської складчастості. Східноєвропейська платформа. Сибірська платформа. Африканська платформа. Індостанська платформа. Китайська платформа. Австралійська платформа. Північноамериканська платформа. Південноамериканська платформа	2		1	3
Т 1.4	Геологічна будова, історія геологічного розвитку та корисні копалини областей байкальської складчастості. Тімано-Печорська плита. Байкальська та Східносіяньська гірськоскладчасті області. Байкаліди Африки. Байкаліди Австралії. Байкаліди Америки	1		1	4
ЗМ2	Геологічна будова областей каледонської та герцинської епох складчастості. Молоді платформи	6	1		
Т 2.1	Геологічна будова, історія геологічного розвитку та корисні копалини областей каледонської складчастості. Центральноказхстанська гірськоскладчаста область. Саянська гірськоскладчаста область. Каледоніди Європи. Каледоніди Східної Азії. Каледоніди Північної Америки	2		1	5

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
Т 2.2	Геологічна будова, історія геологічного розвитку та корисні копалини областей герцинської складчастості. Урало-Таймирська гірськоскладчаста область. Східноказахстанська і Алтайська гірськоскладчасті області. Герциніди Африки. Герциніди Австралії. Герциніди Америки	2		1	6
Т 2.3	Геологічна будова, історія геологічного розвитку та корисні копалини епігерцинських плит. Скіфська плита. Туранська плита. Західносибірська плита. Західноєвропейська плита. Дунбейська плита. Східноавстралійська плита. Арктична плита. Атлантична плита	2		1	7
ЗМ3	Геологічна будова областей мезо-кайнозойської складчастості. Основні закономірності геологічної будови та історії розвитку світу	6	1		
Т 3.1	Геологічна будова, історія геологічного розвитку та корисні копалини областей мезозойської складчастості. Верхояно-Колимська гірськоскладчаста область. Далекосхідна гірськоскладчаста область. Мезозоїди Америки. Мезозоїди Китаю	1		1	8
Т 3.2	Геологічна будова, історія геологічного розвитку та корисні копалини областей альпійської складчастості. Альпіди Західної Європи. Східні Карпати. Гірський Крим. Альпіди Азії. Альпіди Африки. Альпіди Америки. Альпіди Тихоокеанського поясу	2		1	9
Т 3.3	Геологічна будова окраїнних і внутрішніх морів. Морфологічні зони морів. Особливості тектонічної будови Чорного, Каспійського, Балтійського морів. Корисні копалини морів	1		1	10
Т 3.4	Основні закономірності геологічної будови та історії розвитку світу. Тектонічне районування України. Загальні особливості геотектонічної будови і розвитку земної кори. Особливості формування і розташування корисних копалин. Тектонічне районування України. Корисні копалини України	2		1	11.1 11.2 11.3

Всього:

Модуль 1 – змістових модулів -3.

3.2 Теми лабораторних занять

Теми лабораторних занять дисципліни «Регіональна геологія» наведено у таблиці 3.

Таблиця 3 – Теми лабораторних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних занять	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Регіональна геологія	18	8		
ЗМ1	Тектонічне районування світу. Древні платформи	6	4		
Л 1.1	Основні структурні елементи земної кори. Тектонічне районування територій світу	2		1л 1	1 2.1, 2.2
Л 1.2	Області докембрійської складчастості	2		1л 1	2 3
Л 1.3	Області байкальської складчастості	2		1л 1	3 4
ЗМ2	Геологічна будова областей каледонської та герцинської епох складчастості. Молоді платформи	6	2		
Л 2.1	Області каледонської складчастості	2		1л 1	4 5
Л 2.2	Області герцинської складчастості	4		1л 1	5 6, 7
ЗМ3	Геологічна будова областей мезокайнозойської складчастості. Основні закономірності геологічної будови та історії розвитку світу	6	2		
Л 3.1	Області мезозойської складчастості	2		1л 1	6 8
Л 3.2	Області альпійської складчастості	2		1л 1	7 9
Л 3.3	Геотектонічне районування України	2		1л 1	8 11.2, 11.3

3.3 Завдання для самостійної роботи студента

Перелік матеріалу, який виноситься на самостійне вивчення, наведено у таблиці 4.

Таблиця 4 – Матеріал, що виноситься на самостійне вивчення

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, що виноситься на самостійне вивчення	Обсяг годин	Література	
			порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Регіональна геологія	18		
ЗМ1	Тектонічне районування світу. Древні платформи	6		

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, що виноситься на самостійне вивчення	Обсяг годин	Література	
			порядковий номер	розділ, підрозділ
T 1.1	Основні етапи історії геологічного вивчення територій	1	1с 1	4.1 1
T 1.2	Основні структурні елементи земної кори. Платформи і геосинклінали, їх будова та стадії розвитку	2	1с 1	4.2 2.1 2.2
T 1.3	Індостанська платформа. Китайська платформа. Австралійська платформа. Північноамериканська платформа. Південноамериканська платформа	2	1с 1	4.3 3
T 1.4	Байкаліди Африки. Байкаліди Австралії. Байкаліди Америки	1	1с 1	4.4 4
ЗМ2	Геологічна будова областей каледонської та герцинської епох складчастості. Молоді платформи	6		
T 2.1	Каледоніди Європи. Каледоніди Східної Азії. Каледоніди Північної Америки	2	1с 1	4.5 5
T 2.2	Герциніди Африки. Герциніди Австралії. Герциніди Америки	2	1с 1	4.6 6
T 2.3	Дунбейська плита. Східноавстралійська плита. Арктична плита. Атлантична плита	2	1с 1	4.7 7
ЗМ3	Геологічна будова областей мезокайнозойської складчастості. Основні закономірності геологічної будови та історії розвитку світу	6		
T 3.1	Мезозойди Америки. Мезозойди Китаю	1	1с 1	4.8 8
T 3.2	Альпіди Західної Європи. Альпіди Азії. Альпіди Африки. Альпіди Америки. Альпіди Тихоокеанського поясу	2	1с 1	4.9 9
T 3.3	Корисні копалини морів	1	1с 1	4.10 10
T 3.4	Особливості формування і розташування корисних копалин	2	1с 1	4.11 11.1 11.2 11.3

Інші види самостійної роботи та загальний її баланс характеризує таблиця 1.

4 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

4.1 Основна література

1 Гоптарьова Н.В., Боднарчук В.С. Регіональна геологія. Конспект лекцій. – Івано-Франківськ, 2015. – 184 с.

4.2 Додаткова література

2 Маєвський Б.Й., Євдошук М.В., Лозинський О.Є. Нафтогазоносні провінції світу. – К.: Наукова думка, 2002. – 407 с.

- 3 Лазько Е.М. Основы региональной геологии СССР. Учебник для вузов в 2-х томах. – Изд-во Львовского ун-та, 1962.
- 4 Н.Ю. Успенская, Н.Н. Таусон. Нефтегазоносные провинции и области зарубежных стран. – М.: Недра, 1972. – 295 с.

4.3 Література та методичне забезпечення лабораторних занять

1л Гоптарьова Н.В. Регіональна геологія. Лабораторний практикум. – Івано-Франківськ, 2010. – 30 с.

4.4 Література та методичне забезпечення самостійної роботи

1с Гоптарьова Н.В. Регіональна геологія. Методичні вказівки для самостійного вивчення дисципліни. – Івано-Франківськ, 2010. – 48 с.

4.5 Інформаційні ресурси в Інтернеті

Електронний курс «Регіональна геологія» для дистанційної форми навчання. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2017 (автор Гоптарьова Н.В.)

5 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Оцінювання знань студентів проводиться за результатами комплексних контролів за трьома змістовими модулями ЗМ1, ЗМ2 та ЗМ3. Модульний контроль за кожним змістовим модулем передбачає контроль теоретичних знань і практичних навиків. Схему нарахування балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни наведено в таблиці 5.

Таблиця 5 – Схема нарахування балів у процесі оцінювання знань студентів з дисципліни “Регіональна геологія”

Види робіт, що контролюються	Максимальна кількість балів
Контроль засвоєння теоретичних знань змістового модуля ЗМ1	20
Контроль засвоєння практичних навиків змістового модуля ЗМ1	15
Контроль засвоєння теоретичних знань змістового модуля ЗМ2	20
Контроль засвоєння практичних навиків змістового модуля ЗМ2	10
Контроль засвоєння теоретичних знань змістового модуля ЗМ3	20
Контроль засвоєння практичних навиків змістового модуля ЗМ3	15
Усього	100

Іспит з дисципліни проводиться у тестовій формі і виставляється студенту відповідно до чинної шкали оцінювання, що наведена нижче.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
67-74	D	
60-66	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни